

GORENJEC

Političen in gospodarski list.

Stane za Kranj z dostavljanjem na dom 4 K, po pošti za celo leto 4 K, za pol leta 2 K, za Nemčijo 4 marke, za Ameriko 2 dolarja. Posamezne številke po 10 vin. — Na naročbe brez naročnine se ne ozira. — Uredništvo in upravnništvo je v hiši št. 173. — Izdajatelj: Tiskovno društvo v Kranju. — Odgovorni urednik: Lavoslav Novak — Rokopisi naj se ne pošiljajo prepozno.

Izhaja vsak petek
: ob petih zvečer :

Inserti se računajo za celo stran 50 K, za pol strani 30 K, za četrt strani 20 K. Inserti se plačujejo naprej. Za manjša oznanila se plačuje za peti-vrsto 10 vin., če se tiska enkrat, za večkrat znaten popust. — Upravnništvo naj se blagovolijo pošiljati naročnina, reklamacije, oznanila, sploh vse upravne zadeve, uredništvu pa dopisi in novice. — Dopisi naj se izvolijo frankirati. — Rokopisi se ne vračajo.

500! — 50!

Preteklo je dne 18. t. m. 500 let, kar je bil v slovenskem jeziku vmeščen zadnji koroški vojvoda na Gosposvetem polju. Prav te dni pa listi poročajo, da bode v kratkem za vselej zapustil koroški deželni zbor zadnji slovenski deželni poslanec, ker ne bo več izvoljen. Strahoviti napredek nemštva proti jugu bi moral Slovence prignati do treznosti in do edinosti vsaj v narodnih in kulturnih zadevah. To pa ni mogoče, ker svobodomiselnost strasti tudi te zadeve izrablja v svoje namene.

Zadnjo nedeljo je imela v Ljubljani občni zbor „Slovenska Matica“. Praznovalo je to kulturno društvo svojo petdesetletnico. In kako? Ali se je znabiti ta občni zbor hvaležno spomnil slovenskih duhovnov, ki so „Matico“ pomagali ustanoviti in ki so jo z agitacijo in peresom bolj podpirali, kakor vsak drugi stan? Kaj še! Pometli so iz odbora dva duhovna, dr. Debevca in dr. Grudna, ter njuna somišljenika dr. Mantuanija in dr. Tomiška, torej štiri može, ki so proti liberalcem skrajno obzirni, doktorje, ki niso bedaki, štiri profesorje in literate, ki žive le za prosveto naroda. A tudi ti slovstveniki niso našli milosti in so jih pognali za Koblarjem, ker niso — liberalci. Dr. Gruden, ki piše „Zgodovino slovenskega naroda“, je bil naprošen od koroških Slovencev, da jim je šel dne 18. t. m. v Celovec predavat o petdesetletnici. Govoril je koroškim trpinom pod vtisom petdesetletnice onega kulturnega društva, ki obhaja svoj jubilej s palico. Po poti je pa lahko čital „Grazer Tagblatt“, ki v dolgem članku strupeno prijema slovensko duhovščino, da je preveč narodna. Tudi ta moment tedaj pri naprednih narodnjakih ne drži. Njih geslo je: Naj gre vse na dvoje!

Koga so pa liberalci potem izvolili, ko so deloma očistili „Matico“ klerikalcev? Izvolili so

politika dr. Vladimirja Ravniharja, ki štiti s svojo poslanško imuniteto kot odgovorni urednik v nebo vpijoče laži in umazanosti „Slovenskega Naroda“ in „Slov. Doma“, potem pesnika „Vodiške Johance“ dr. Laha, popolnega svobodomiselnika dr. Grošlja in dr. Dem. pl. Bleiweisa, ki ni literat. Tako daleč je prišla „Slov. Matica“, o kateri je tvezil njen predsednik na občnem zboru, da v drugi polovici stoletja mora postati bolj ljudska!

„Slov. Matica“ na ta način pač ne bo postala ljudska, ampak jo hočejo napraviti le za orodje liberalne stranke in v razširjenje svobodne misli porabiti njeno glavnico 200.000 K. Zato je moral zmerni predsednik Fr. Levec prostor napraviti dr. Ilešiču, ki je ob katoliškem shodu izžival s tem, da nalašč ni dal v „Zvezdi“ z Maticine hiše izobesiti nobene zastave.

Kaj bodo storili oni naši može, ki so še v „Matičinem“ odboru, ni težko uganiti. Javeljne bodo čakali usode gg. Zupana, Svetline in Ražuna pri družbi sv. Cirila in Metoda, da bi zadnji zaprli vrata.

Čez 500 let bodo pa Nemci lako pisali, da so Slovenci — bili tudi na Kranjskem.

Nekaj poizkusnih uspehov.

Na zemljišču deželnega odbora so se priredili v preteklem letu poizkusi z raznimi vrstami krompirja, sladkorne pese in domače detelje iz raznih krajev. Podajamo v sledečem dosežene vspehe v kolikor so zanimivi za javnost.

a) Poizkusi s krompirjem in sladkorno peso so imeli predvsem namen pokazati množino pridelka in vsebino škroba v krompirju, odnosno sladkorja v sladkorni pesi. Vrste krompirja in z njim doseženi uspehi so razvidni iz sledeče razpredelnice.

Vrste krompirja	Pridelek v q izračunjen na 1 ha	Vsebinska škroba v %	Opombe
Ursus	334	17.6	Jako močne rašče, zdrav in pozno zrel.
Magnolia . . .	298	16.3	Podobnih svojstev kot gorenji.
Potentat . . .	312	17.9	Občutljiv napram glivičnim boleznim.
Lucya	410	17.1	Močno občutljiv napram glivič. boleznim, zgodnji.
Topas	292	17.3	Močno občutljiv napram gliv. boleznim, zgodnji.
Kaiserkrone . .			Je že v zemlji skoro ves segnil!

Od sladkorne pese so se preskušale s sledečim vspehom te-le vrste:

Vrsta pese	Pridelek v q na 1 ha		Vsebinska v %	
	korenja	listja	sladkorja	suhe snovi v soku
Brabantka bela	382	192	18.3	20.10
Imperial (srebrna bela) .	460	134	18.8	21.25
Wanzlebenska mala . . .	363	182	18.9	21.15
Villmorinova izboljšana .	452	154	18.5	20.85

Opomba: Dne 15. avgusta je toča močno poškodovala pesno listje, kar je vplivalo neugodno na pridelok in tudi na množino sladkorja.

Gnojilo se je krompirju, kakor tudi pesi, edino z umetnimi gnojili, in sicer krompirju s 600 kg rudninskega superfosfata, 450 kg kalijeve soli in 130 kg žvepleno-kislega amonijaka na ha. Sladkorni pesi pa, ker je sledila po močno zagnojeno koruzi, se je dodalo samo čilskega solitra, in sicer 400 kg na ha. K temu bi bilo še pripomniti, da ima poizkusno zemljišče samo kakih 30 cm močno, peščeno-humozno obdelovalno plast, katera nižje prehaja v naplavljen prod.

Kakor je iz razpredelnice razvidno, so dali, ti, za našo deželo novi industrijski pridelki, prav

PODLISTEK.

Luterani v Kranju.

Spisal A. Koblar.

(Dalje.)

Luterani so se vtikali v župni cerkvi v Kranju tudi v službo božjo. Jako zoprno jim je bilo celo češčenje Matere božje in svetnikov. Zato so našuntali cerkvene služabnike, da naj napravijo upor, kadar bodo litanije. Zanimivo je poročilo vikarja Jurija Wolfa, ki je l. 1561. pisal ljubljanskemu škofu Petru o tej zadevi: „Zlo sem hotel z dobroto zmagati, pa se nič ne opravi. Moram naznaniti, kaj luterani počenjajo. Kakor ste ukazali, sem oznanil v cerkvi, da bodo v nedeljo po maši pete litanije. V pridigi sem razložil, zakaj in kako naj svetnike častimo in kakšna razlika je med nami in luterani. Ko sem potem hotel imeti pete litanije, se služabniki niso hoteli nič giniti. Luteranci so bili namreč naročili učitelju, pevcu, učencem in cerkovniku, da naj nikar ne sodelujejo, kadar se bodo litanije pele. Vzel sem tedaj tablico in sem namesto učencev sam pel litanije s poklicanimi duhovni. Seveda sem bil raditega nevoljen, mestni sodnik se je pa smejal in se je iz duhovnov norčeval. Rokavcu je pa sporočil, da naj le pride nazaj v Kranj in naj svoje ovčice pase, kakor poprej.“

Po Rokavčevi smrti so dobili kranjski luterani za predikanta Jerneja Knaffla, ki je pomagal ustanoviti v Kranju luteransko šolo. Katoliška šola je stala na mestu sedanjega župnišča že v

začetku 15. stoletja. Ko je tu „na dvorski marki“ župnik Koloman sezidal župnišče, se omenja šola, stoječa poleg župne cerkve, v listinah iz let 1424, 1508, 1528 in dalje do l. 1808, ko so jo podrli. Luteranska šola se je pa ustanovila l. 1569. Luteranski učitelj se je imenoval latinski in nemški učitelj (Schulmeister). Predlagal ga je deželnim stanovom mestni svet in je dobival po 24 gld. letne plače iz deželne blagajnice. Mesto mu je dajalo po 10 gld. na leto, prosto stanovanje in kurjavo ter potrebno vsoto za šolske potreščine.

Z učiteljem so imeli luteranski mestni očetje velik križ. Dne 25. februarja 1574 so pisali Kranjci deželnemu oskrbniku Josipu baronu z Brda: „Dve leti smo imeli za nemškega učitelja od Vas najetega Jerneja Hassa, ki se je pred dobrimi kvatri vrnil v svojo domovino na Nemško. Obljubil nam je, da pride zopet k nam, pa se noče vrniti. Šole zdaj ni, ker ni učencev. Tudi krščansko (luteransko) petje v cerkvi bo kmalu jenjalo. Da se šola zopet uredi in vzdrži cerkveno petje, smo dobili na svet svojega pastora Jerneja Knaffla za nemškega učitelja Ivana Daxa, ki je prej pomagal v cerkvi peti. Nakažite mu plačo letnih 24 renskih.“ Dne 5. marca 1574 je Knaffel še posebej priporočil deželnim stanovom Daxa za učitelja, češ, da zna muziko, latinsko, računati in peti. Tri dni pozneje so deželni stanovi Daxu nakazali plačo.

Leta 1574. je tedaj prepeval psalme v evangelijski cerkvi v Kranju in poučeval mladino Ivan Dax. Kje je stala ta cerkev, nam ni znano. Po-

zneje so se luterani polastili rožnivenške cerkve. Vendar je pa Dax že čez pol leta brez vednosti mestnih očetov popustil službo in odšel v Ljubljano k svojemu svaku, provijantnemu mojstru Tomažu Nagliču. V Kranju je ostavil kot namestnika svojega brata, petnajstletnega mladeniča. V luteranski cerkvi je vsled tega nastala zmešnjava pri petju in šola je začela pešati. Mestni svet je pisal Ivanu Daxu, da naj se vrne v Kranj, a ni dobil odgovora.

Najel je tedaj mestni svet za učitelja Gregorija Kristanca, instruktorja sinu strmolskega graščaka Jurija z Brega (Rain). A tudi s tem mestni očetje niso nič opravili. Dne 8. okt. 1576 je mestni sodnik Ivan Junauer pisal deželnemu tajniku v Ljubljano, da je bil za nemškega učitelja vsprejet kranjski meščan Žiga Wassermann. Zavezal se je bil Wassermann, da bo ostal v službi eno leto, od sv. Jurija do sv. Jurija. Imenoval se je nemški učitelj (Schulhalter), ko je dne 8. oktobra l. 1576. prosil deželnega tajnika Melhiorja Stofina, naj izposluje, ker je bil zvest njegov solicator, da bo dobila njegova žena, ko bo prišla potrebnih rečij nakupovat v Ljubljano, izplačano polletno plačo v znesku 12 gld.

Kmalu potem je pa začel nadvojvoda bolj trdo nastopati proti kranjskim luteranom. Mestni sodnik Junauer je dobil 25. oktobra 1577 od nadvojvode Karola ukaz, da naj iz mesta izpodi predikanta Jerneja Knaffla, ki se vtika v župne pravice, in da naj se Kranjci drže svojega pravega župnika, kakor nekdanji njihovi pradedje, ker nimajo pravice izpreminjati vero v mestih niti

visoke letine in zadovoljive množine škroba od-
nosno sladkorja za industrijske namene. Poizkus
je dalje pokazal, da je krompir „Kaiserkrone“
vsled prevelike občutljivosti napram glivičnim bo-
leznim (peronospori, gnilobi i. t. d.) nesposoben
za naše razmere, ter, da istega iz navedenega
vzroka ne kaže dalje pomnoževati.

b) Poizkusi z domačo deteljo imajo
namen primerjati medsebojno vrednost laške, šta-
jerske in kranjske domače ali črne detelje in to
raditega, ker se semena teh treh vrst pri nas
največkrat sejejo. Priredili so se v to svrhu na
šestih parcelah trije vsopredni poizkusi. Plevela
čisto deteljno seme se je vsejalo pod oves, ki
se je zelen pokosil. Prva košnja detelje (strniš-
nica) se je sveža stehala in pridelek po suhi
snovi izračunal na dobro posušeno deteljo (s
15% vlage) ter je znašal povprečno:

pri kranjski detelji 92.5 q na ha
pri štajerski detelji 74.0 q na ha
pri laški detelji 99.9 q na ha.

Detelja je kasneje dala še jedno (tretjo)
košnjo, katera se ni tehtala; na oči pa je bil pri-
delek skoro jednak prvemu.

Kakor je iz utežnih vspehov razvidno, pred-
njači za sedaj v pridelku laška detelja; treba je
pa, predno se izreče sodba za to ali ono vrsto,
počakati, kako bodo posamezne vrste prezimile
in kakšne košnje bodo dale v tekočem letu.

Dalje sta se zasejala še dva poizkusa z neo-
čiščenim deteljinim semenom laške in kranjske
proizvodnosti (provenijence), ki naj bi pokazala,
kateri plevel je značilen za eno ali drugo vrsto.
Žal, da se to vsled nerodnosti koscev, ki so pri-
delek pokosili prezgodaj in ga potem še iz obeh
parcel zmešali, ni moglo dognati.

Gnojilo se deteljam ni, ker so prišle za
močno zagnojenimi okopavinami. Potrebna se-
mena je oskrbelo kmet. kemično preskuševališče
v Ljubljani.

Nekaj števil iz gospodarstva.

(Konec.)

Cene so bile sledeče: Pšenica 50 kg l. 1864.
K 8-25, l. 1913. K 11-04. Rž 50 kg l. 1864.
K 6-80, l. 1913. K 9—. Krompir 50 kg l. 1864.
K 2—, l. 1913. K 5—. Svinjska mašč 1 kg
l. 1864. K 1-50, l. 1913. K 1-85. Surovo maslo
1 kg l. 1864. K 1-88, l. 1913. K 3-80. Jajca 50
kosov l. 1854. K 2—, l. 1913. K 4—. Goveje
meso 1 kg l. 1864. K 1—, l. 1913. K 1-90. Vino
l. 1864. 50 vin., l. 1913. 80 vin. za liter najceneje
vrste. Pivo l. 1864. 23 vin., l. 1913. 32 vinarjev
za liter.

Brez železnice je bilo akcijskih družb l. 1865.
111 s K 630 milijonov akcijskega kapitala, l. 1911.
pa 736 s 3894 milijoni akcijskega kapitala.

meščani, niti deželni stanovi. Meščani so se na
vso moč potegnili za Knaffla. Rekli so, da so
že 20 let luterani in da jih Knaffel uči že 10
let, jim deli sv. zakramenta (krst in obhajilo),
pridiguje in opravlja druge sv. obrede.

Potegnili so se zanj pri nadvojvodi tudi
kranjski deželni stanovi z veliko gorečnostjo. Za-
govarjali so namreč Knaffla, da ni zapeljivec in
krivoverec in da lepo opravlja božjo službo.
Rekli so v pismu: „Vitezi, plemstvo in mesta
ostanemo pri augsburškem veroizpovedanju in
mi in naši potomci ne bomo nikdar od njega
odstopili. Dosti že trpimo pred Turki in kugo,
vsaj Vi nam prizanesite in pustite v miru naše
učitelje.“ Podpisali in podpečatili so pismo poleg
deželnega upravitelja in deželnega oskrbnika še
baroni Ahac Thurn, Volk Thurn, Adam Brdski
(Eck), Lovrenc Lanthieri, Volk Schnitzenbaum,
nadalje Kozma Rauber, Martin Gall, Maksimi-
lijan Lamberg, Baltazar Rasp, Franc Scheyer,
Ivan Gallenberg, M. Bonhomo, Filip Siegersdorf,
Gašpar Mauritsch ter ljubljanski župan in sodnik.

Nadvojvoda Karol pa ni odnehal in je dne
23. julija 1578 zopet pisal Kranjcem: „Ukazal
sem Vam, da izženite predikanta iz mesta; in
ljubljskemu škofu sem naročil, da naj pospeši
njegov izgon. Škof Vam je že večkrat pisal, pa
ni bil vreden Vašega odgovora. Z vso strogostjo
bomo začeli postopati proti Vam, posebno zoper
Vašega kolovodjo. Izgubili boste mestne svo-
boščine, ako ne izženete predikanta Knaffla in
mestnega pisarja Andreja Sonne.“ (Dalje prih.)

Banke so imele v Avstriji l. 1864. akcijskega
kapitala 376 milijonov, l. 1912. pa 1550 milijonov.

Hranilne vloge pri avstrijskih hranilnicah
so znašale l. 1863. 234 milijonov, l. 1912. pa
6300 milijonov K.

Pijančevanje moštva.

Poveljništvo kranjskega pešpolka v Celovcu
je poslalo župnim uradom sledeči dopis:

Žalostno znamenje je, da se demon alkohol
z vsemi slabimi posledicami opazuje tudi pri
vojakih.

Nagnenje do pijančevanja prinesejo ljudje
že iz civila k vojakom in večkrat je potrebno,
da se moštvo z največjo strogostjo privede k
zmernosti.

Trajni uspeh v tem oziru se bode šele po-
tem dosegel, če vojaške oblasti delujejo spora-
zumno s sorodniki vojakov.

Moštvo slepari z lažnjivimi izgovori stariše,
brate in druge sorodnike za denar, seveda samo
zato, da ga potem v gostilnah zapije na ne-
spameten način.

Ta pijančevanja so vzrok množičnih se iz-
gredov in dostikrat hudodelstev.

Za potrebe vojakov skrbe vojaške oblasti v
vsakem oziru; vojaku ne manjka ničesar, godi
se mu gmotno zelo dobro.

Z izjemo časa manevrov ne potrebuje vojak
za noben slučaj denarne podpore, posebno pa
ne za vojaške službene reči, na katere se moštvo
navadno izgovarja, da si denar prigrinja.

Naravnost žalostno je, če vojak od starišev,
dostikrat težko pridobljene krone izvleče, da jih
potem v lahkomišelnih družbi zapije.

Od vojaških pristojbin si vojak lahko kupi
kar potrebuje; za pijančevanje mu seveda nič ne
ostane.

Ako izostane podpiranje vojakov od strani
sorodnikov, se gotovo zmanjša pijančevanje in
s tem združeni izgredi, ali pa se vsaj omeji na
posamezne slučaje.

Da se doseže zaželeni cilj, prosi polkovno
poveljstvo vse častite župnijske urade za krepko
podporo.

Poučevanje v tem oziru pri nedeljskih pri-
digah bode gotovo imelo zaželeni uspeh.

Na ta način se ne podpira samo vojaška
vzgoja in disciplina, ampak se tudi vcepi vojaku
one lastnosti v dušo in telo, da postane zapus-
tivši službo zvest in dober državljan.

Za trud se zahvali polkovno poveljstvo že
sedaj v imenu najvišje službe vsem župnijskim
uradom najtopleje.

DOPISI.

Iz Senčurja. One dni, ko slučajno nisem
imel drugega posla, sem pa šel pota merit. Na-
pravil sem klobaso iz Senčurja na Tičarja v
Voglje, Lokev in nazaj v Senčur. Znabiti bo še
kje drugod koga prišlo, da me bo posnemal.
Ljudje radi vedo, koliko metrov je od vasi do
vasi, saj pota večkrat premerijo, četudi ne na
metre. Jaz sem nameril tako-le: Od cerkve v
Senčurju do križa je 500 m; do konca meje
pred gozdičem 1 km; do tja, kjer se Lokev za-
gleda, 2 km.; do Tičarja 2690 m.; v sredi polja
med Tičarjem in Vogljami je 3 km; do tja, kjer
se stika lokevsko pot, je 3400 m; do cerkve v
Vogljah je pa 3650 m. — Iz Vogelj proti Lokvi
(ljudje pravijo: Vokli) je do tja, kjer se odloči
pot v župnišče, 100 m; do znamenja 255 m; do
prve hiše v Lokvi pri prvi graji je 1 km.; do
lokevjske (voklanske) cerkve je 1380 m. —
Od cerkve v Lokvi proti Senčurju je do gozda,
ki se prične na levi strani ceste, 1330 m., do
pota, ki drži proti pokopališču, je 2800 m in do
cerkve v Senčurju 3120 metrov.

Bled. Pri nas in po Gorjah nekateri hudo
zabavljajo zaradi podražanja špirta. Ker se bo
zdaj podražilo še vino po gostilnah, ga bodo
znabiti krčmarji nekoliko manj potočili. Ako bi
res ljudje nehali piti, potem bi seveda krčmarska
obrta trpela. Krčmarji se že zdaj pritožujejo, da
malo izkupijo. Nekateri možaki in fantje so se
res špirtovcu odpovedali. Da bi le kaj časa to
držalo! Iz usmiljenja do krčmarjev ni treba za-
četiti piti. Krčmarski stan ni v splošno korist ljud-
stva, pijančevanje je pa v splošno in veliko škodo.
Vsi tisti, ki niso pijanci, pravijo, da je naklada
na pijačo najbolj pametna naklada. Šnopsarji imajo
pa seveda drugačno mnenje. Dedec, ki je pijanec,
se jezi, da se je špirt podražil, žena pa pravi:
Bog daj zdravje in dolgo življenje tistim, ki so
špirt podražili! V tem slučaju ima žena prav.
Ako bi pijančevanje tako šlo naprej, kakor zadnja
leta, bi bilo kmalu konec slovenskega naroda.
Tisti milijoni, ki jih je doslej naš narod izme-
taval za nepotrebno pijačo, se bodo dali po novih
nakladah za kaj bolj koristnega porabiti. Ta bo
pravi napredek!

Gorje-Bled. Dne 15. marca je imelo naše
„Kmetijsko društvo“ svoj občni zbor. Udeležba
je bila prav obilna. — Naša zadruga pod
spretnim vodstvom načelnika Janeza Pokljukarja
in njegovega namestnika ter obenem poslovodje

Jakoba Kunstlja vzorno posluje. Dohodkov je
imela v poslovnem letu 1913: 167.311 K; stroškov
166.012 K; torej vsega prometa 333.323 K. Vseh
članov je 283. Fond za lastni Dom znaša 11.849 K.
Že leta 1908. je vpeljala za svoje člane brez-
plačno cepljenje prešičev proti rdečici. To je
bila prav izvrstna misel, zakaj tem potom se je
pomembno in uspešno cepljenje hitro razširilo
in udomačilo po vsej občini. Sklenilo se je, da
bo zadruga z naprejem ob novem letu razdelila
med člane del dobička — seveda potom blaga.
— Dne 19. marca se je vršil občni zbor „Bral-
nega društva“. — Pred žago na Fortuni se je
14. marca vdrl v zemljo nek konj, ker je voda
izpodnesla zemljo pod cesto. Konja so rešili.

POLITIČNI PREGLED.

Državni zbor je odgođen. Ker se Čehi
in Nemci niso mogli poravnati in ni nehal ob-
strukcija v državnem zboru, je vlada poslance
domov poslala in bo zdaj pel § 14. v vseh nujnih
potrebah.

Vojna z Rusijo. Vse kaže na to, da vojna
z Rusijo ni daleč. Cela tropa vjetih vohunov
stoji pred avstrijskimi sodišči. Rusija bo po želji
carja tako pomnožila armado, da bo znašala v
mirovnem času 1,700.000 vojakov, to je več vo-
jakov, kakor jih imajo Avstrija, Nemčija in Italija
skupaj. Stroške za nujno oboroženje vojske bo
pa zvišala od 500 na 800 milijonov rubljev.
Ruski ministri in zastopniki dume so imeli zadnjo
soboto po noči važna posvetovanja. Dunajski di-
plomati pa dobivajo iz Rusije samo palme miru.

V Cirinaiki Lahi še niso ukrotili Arabcev.
Dne 11. t. m. je 2000 sovražnikov napadlo Lahe
in boj je trajal od dveh do štirih ponoči. Na
italijanski strani znašajo izgube 45 mrtvih in 109
ranjenih. Nasprotniki so pa pustili na bojišču
263 trupel.

NOVIČAR.

Ničesar od dežele! G. Sajovic Janko je
na zadnjem shodu v Kranju, katerega je vodil
g. Ciril Pirc, v predlagani resoluciji rekel, da
mesto Kranj od dežele nič ne dobi. Gospoda
Pirc in Sajovic nista čutila, da ta resolucija ob-
sega grdo nevhvaležnost. Gotovo nista pomislila,
da bi kmalu morala svoji štacuni zapreti, ako bi
nehali tja zahajati kupci z dežele. Naj le kmečka
dekleta eno nedeljo izostanejo, to bo joj! Pa
tudi ono, kar zasluži g. Pirc pri „Kreditnem
društvu“, je večinoma kmečki denar. Njuna re-
solucija bi se bila tedaj morala glasiti: „Čast
in hvala našim dobrotnikom z dežele, katerih ni
tukaj!“

Tavčarjeva slovenščina? „Sava“ poroča,
da je dr. Tavčar na shodu v Kranju govoril:
„Dekan Koblar bi moral poleg trobiti.“ V tem
slučaju so bila veljavna dva načela. „Nikakor
ne gre, da bi kmet živel izključno samo na stroške
mestov.“ „Človek je najbolj srečen, če mora čim-
prej po lojtri na gavge.“ — Če je pisatelj dr.
Tavčar slovenščino res tako pozabil, kakor po-
roča „Sava“, naj le gre na „gavge“ in g. Mükusch
mu bo „poleg trobil.“

180.000 tisoč kron dolga je dovolil de-
želni odbor mestu Kranju narediti samo za ka-
nale. Zdaj se vidi, čemu je bil shod pri Peterčku.
Med meščani se govori, da bi bilo dobro, če bi
se napravil drug shod, kjer bi se pomenili, kako
se bodo ti kanali delali in koliko bodo pravza-
prav stali. Pomeniti se je pa tudi še več drugih
reči. Po toči zviniti je prepozno!

Dvojna sirovost. „Slov. Narod“ piše, da
je letos „Slov. Matica“ izdala knjigo, ki je ne-
kako spricevalo o posirovelosti našega naroda,
in da so pisatelji te knjige, nekoliko obližani
od civilizacije, na sirov in primojduševski način
dajali duška svojim mislim. — To je res. Ravno
tako je tudi resnica, da so „Narodovi“ članki
z onim načinom v sorodu. Dan poprej je pisal
„Narod“ o kmečkih puntih in dostavil: „Marsi-
katerega farja so kmetje ubili kakor psa.“ To je
primojduševski lažnjivo in sirovo. Kmetje v pun-
tih niso ubili nobenega duhovna, pač pa nekaj
graščakov, katerih potomci so zaveznički naših
naprednjakov.

**Kako so liberalci znali gospodariti z
deželnim denarjem.** Ko so bili liberalci go-
spodarji v kranjskem deželnem zboru, niso imeli
nikjer nič pokazati, kar bi bili koristnega storili
v deželi, blagajnico so pa znali dobro posušiti.
Kam je šel denar? Tudi za nepotrebne in proti-
narodne stvari so izmetavali visoke vsote. V
misel naj vzamemo samo to, da so za nemški
„Theaterverein“ v Ljubljani Nemcem, za katere
je itak dobro skrbela „Kranjska hranilnica“, da-
jali vsako leto po dvanajst tisoč kron podpore.
Poročevalec pri predlogu za to podporo Nemcem
je bil nekoč veliki Slovan Ivan Hribar, župan
ljubljski, ki je bil tudi načelnik kluba narodno-
naprednih poslancev. Ko sta poslanca Povše in
Kalan izrazila željo, da naj se sklepanje o tem
predlogu odloži, ker bi bilo želeti skupnega po-
svetovanja slovenskih poslancev, je rekel Hribar:
„Na oni strani, kjer sedi poslanec Kalan, sem
gluh.“

Stara zveza. V beli Ljubljani je bila dne 13. t. m. seja trgovske in obrtniške zbornice, v kateri so se vršile tudi volitve predsedstva. Za predsednika je bil z glasovi slovenskih liberalcev in Nemcev izvoljen Ivan Knez. Za podpredsednika je bil pa z istimi glasovi izvoljen Nemec Pammer. To je stara slovensko-nemška zveza. Ravno ta Pammer je tudi občinski svetnik, in govori ondi seveda le nemški in se poteguje za nemške interese. Ako bi bila to resnica, da so slovenski liberalci nezadovoljni, ker so Nemci prišli v občinski ljubljanski svet, tedaj bi pač ti ljudje, ki se včasih imenujejo narodnjake, ne volili za podpredsednika tako važne korporacije, kakor je trgovska zbornica, zagrozenega Nemca Pammerja. Zbornični svetniki Slovenske ljudske stranke so izvoljeni le za preglednike zapisnikov. Še celo „Dan“ toži o nemčurski Ljubljani takole: „O mesto, ki se prodajaš in boš kmalu propadlo, ako boš našlo kupca. Srce slovenskega naroda je bolno. Železna pest leži nad njim in rana izdajalca še ni zaceljena. Zato hira, hira in je čimdalje bolj slabotno. Ne veruje več v lastno moč, zato propada.“

Do mozga gnjila stranka. Dr. Tuma v Gorici je bil prej liberalci in je sedaj postal vodja socijalne demokracije. „Slov. Narod“ je začel zdaj dr. Tumo sramotiti, pa ne zaradi tega, ker je postal socijalni demokrat, kajti ti so liberalci prav ljubi, dokler se dajo kakor Kristani vprezati v liberalni jarem, posebno ob času volitev. Dr. Tuma je bil le tako predrzen, da je grajal idrijske socijalne demokrate, ki so zadnjič pri ožji volitvi oddali glasove naprednemu kandidatu. Imenoval je tačas napredno stranko do mozga gnjilo stranko. To je pa „Narodovcem“ tako zasmrdelo, da so dr. Tumo vrgli med klerikalce. Hujšega mu niso znali storiti.

Mestno gospodarstvo v Kranju. Kaj se godi, če v zastopni ni opozicije, kaže tale slučaj. Gosp. Ivan Potočnik, posestnik v Kranju, je vložil proti sklepu kranjskega občinskega odbora pritožbo na deželni odbor zaradi tega, ker se je ribolov v Savi po sklepu odbora podaljšal g. Francetu Krennerju brez dražbe za letnih 65 K. V pritožbi se navaja, da ta sklep škoduje občemu blagru, ker pritožitelj ponuja 1300 kron več; morda bi pa šel ribolov še za veliko večjo vsoto, kakor letnih 200 kron, ako bi se ribolov dal na dražbo. Čujemo, da so gospodje sklep že popravili. Pritožba tudi omenja, da je g. Krennerju na ribolovu ležeče. Zakaj ga je hotel spraviti pod streho skoraj dve leti pred pretekom dosedanje pogodbe, to naj pa uganejo mestni volilci.

Čas delanja dolgov mora nehati... te besede je povedal dr. Krek v deželnem zboru. Pa to pravilo naj bi veljalo za vse javne zastope, občinske na deželi in v mestih, deželne in državne zastope... Sicer ni pričakovati, da bi moglo to zmeraj veljati, najmanj v državi, kjer morajo gledati tudi na to, kaj delajo sosednje države. Pa v drugih zastopih naj bi se tega načela poprijeli povsod. Za to je skrajni čas. Sedaj je prišlo v navado, delati vse na „puf“. Če se pripravlja kmet kaj zidati, varčuje in zbira denar, pripravlja prej gradivo, potem se loti dela. Pri javnem denarju pa se ravna čisto drugače. Oblasti sklenejo: tu je potrebna nova šola, pride komisija, zidanje je sklenjeno. Kdaj naj se začne? Takoj, v sredi poletja, ko imajo ljudje največ dela in ni ne vinarja denarja in ne lopate peska. Potem se mora delati drago! Sicer je res, da bi bilo nekam krivično ali morda nemogoče, če bi velike reči dovršil samo eden rod, in je torej prav, da se troški razdele na več let: pa treba se ni zanašati na prihodnost, naj stori nekaj tudi sedanjost in preteklost. Zanikarn gospodar tako dela, ko napravlja dolgove, in pravi: „Bo vže „ta mladi“ plačal.“ Ta doba delanja dolgov je pritirala javno gospodarstvo tjakaj, da je vse do grla zadolženo. Nedavno je mesto Praga vzelo zopet na posodo 25 milijonov, od katerih bo menda moralo plačati po 7%. To mesto je tako zadolženo, da bo tudi zlata Praga kmalu nehala biti — zlata!

Seja cestnega odbora za kranjski okraj. Cestni okrajni odbor kranjski je imel sejo dne 16. t. m. Seje se je udeležil zastopnik deželnega odbora gosp. stavbeni nadsvetnik Klinar in vsi gospodje odborniki. Gosp. nadsvetnik je pojasnil, kakšno naj bo poslovanje cestnega odbora v svrhu uprave deželnih cest prve in druge vrste. Prevzel je ta odbor kot zastopnik dežele vse dosedanje okrajne ceste II. vrste v smislu § 4. izvršilne naredbe k novemu cestnemu zakonu. Napravil se je potem dvojni zapisnik, kar so podpisali vsi gospodje odborniki. S tem je dežela prevzela vse okrajne ceste v svojo upravo

in seveda tudi njih vzdrževanje s tripetinskim prispevkom. Znižala je tedaj dežela okrajem bremenja za ceste in s tem tudi cestne naklade na realne davke. Pretresal se je nadalje račun za leto 1913, ki izkazuje dohodkov K 41760.82 v, izdatkov K 39719.83 v, prebitok 1840.99 K, v hranilnici naloženo 6056 K. Tedaj je gotovine K 7896.99 v. Ker so bili stroški večji, kot zadnje leto, se je povdarjalo, da se je izdalo podpore občini Predvor v svrhu izboljšave ceste skozi Žablje v znesku K 3018.27 v in občini Predoslje 400 K za most na Premškovem. Zgradila sta se dva mosta, v Predvoru in Predosljih, v lastni režiji in sta stala do 2000 kron. Zvršila so se tudi razna druga izboljšanja pri cestah. Na predlog g. Pirca se je račun odobril in sta se izvolila za preglednika računov gg. Brodar in Fr. Kuralt. Sklene se, da naj skrb za dobavo gramoza, kakor dosedaj, g. načelnik, ki naj isto brez dražbe po svoji previdnosti oddaja strankam.

V zdravstveni zastop kranjskega okraja so bili zadnji ponedeljek soglasno izvoljeni gg.: Marenčič R. iz Kranja; Dolinar iz Smlednika; Zabret I. iz Bobovka; Draksler M. iz Praš; Windischer K. iz Kranja; Štular I. iz Bistrice; Siferer Fr. iz Stražišča; Polak Joža iz Kranja in Mrak Janez iz Čirčič. Za namestnike pa: Rozman Joža, Basaj Jak. in Jenko Valentin.

Za državnozborskega kandidata namesto pok. dr. Žitnika je proglašen g. dr. L. Pogachnik, deželni zadržni komisar. Notranjci bi ne mogli izbrati boljšega moža.

Umrli je v Kranju g. Josip Pollak, star 82 let. Bil je venko let mestni tajnik. N. p. v m.

V Naklem pri Kranju se bo ustanovil poštni urad.

V Bohinjskem predoru prihaja ob deževju na tračnice silno veliko vode iz gore, v kateri mora biti jezero. Voda teče iz predora kakor potok.

Nesreča v predoru. V soboto je v bohinjskem predoru tovorni vlak težko poškodoval delavca Klemena Strgarja iz Savice.

Premeščenja. G. A. Boc, dosedaj poštar na Bledu, je premeščen in imenovan višjim poštarjem na Voloskem. — Davčni nadupravitelj v Kamniku g. A. Križman je premeščen v Krško. — Davčni praktikant E. Gregorič iz Kranjske Gore v Ljubljano.

† **Fran Košak**, deželni poslanec in posestnik in 37 letni župan na Grosupljem, je umrl dne 16. t. m. Bil je veljaven mož, vnet za občni blagor in umen gospodar. Naj mu sveti večna luč!

Škof dr. Mahnič je izdal poštini pastirski list, v katerem govori o družini, kakor list ljubljanskega knezoškofa.

V katol. vero je prestopila v Ljubljani učiteljica guč. Ivana Huber, dosedaj protestantinja.

Županov hrbet za vse! V neki občini, kakor poroča „Občinska uprava“, je c. k. sodišče zahtevalo, da opravi županstvo po umrlih tudi mrtvaščine. Je menda res mogoče kaj takega zahtevati. Toda teh „županskih dolžnosti“, v prenešenem in neprenešenem delokrogu je pa res vse preveč. Bi bilo tudi potrebno nekoliko revizije, kaj naj vse dela župan.

Naše mlekarstvo v škripcih. Uvoz tuje surovega masla v Avstriji silno raste. Leta 1909. je bilo uvoženega 842 tisoč kilogramov, 1910. 1. 1413 tisoč kilogramov, 1. 1911 skoro tri milijone kilogramov, 1. 1912 3783.400 kil in leta 1913. do konca septembra, torej v 3/4 leta 5.253.000 kil. Večina tega masla pride iz Danskega. Tuje maslo se tako uvaža, ker so gospodarske razmere na Danskem mnogo ugodnejše, kakor pri nas, vsled česar tam lahko prodajajo maslo po nižjih cenah, kakor se prodaja domače avstrijsko. Če se hitro kaj ne ukrene, padle bodo cene mlečnim izdelkom, pa tudi za prešičrejo se obeta slaba.

Kaj vse plačaj občina. Iz neke občine se je ponesrečil njen domačin v premogovniku na Nemškem. Pohabljen se je vrnil s svojo družino domov. Najel pa je za svojo opravo kar cel vagon, od katerega je bilo plačati samo do Heba, do avstrijske meje, 93 K 35 h, vožnja iz dolnjega Heba na Dolenjsko še pride zraven. In sedaj se menda vsi ti troški zahtevajo od domovne občine. „Obč. uprava“ je mnenja, da jih občini ni treba plačati.

Vlomilec Jereb, ki je bil pred poroto obsojen na 8 let ječe, jo je iz ljubljanske jetnišnice popihal. Napravil se je bolnega, zato so ga dali v „Marodezimmer“. Tam je prepilil omrežje, iz rjuh si je pa napravil vrv in je tako prišel srečno iz tretjega nadstropja na prosto. Toda bil je preveč predrzen. Na Viču je s silo vzel fantu

Pogljaju obleko, se preoblekel in odšel proti Borovnici. Tam je šel v gostilno, kjer ga je pa nekdo spoznal. Poklicali so hitro orožnika, ki je Jereba spravil zopet na varno.

Analfabeti, to so taki, ki ne znajo ne brati ne pisati, se ne bodo smeli naseljevati v Severni Ameriki. Komisija bo vse take poslala nazaj.

V Trstu so bili na Revoltelli zopet izgredi laških dijakov proti hrvaškim in slovenskim dijakom. Več laških dijakov so zaprli, ker so z zakovanimi palicami napadli Slovence. Neki hrvaški dijak je v skrajni sili streljal, da se je ubranil, ker so ga hoteli vreči skozi okno. Zaradi teh nasilnosti se je šel slovenski poslanec Rybář pritožiti k ministru baronu Heinoldu.

Na Južni tečaj povede prihočnjo sredo zvečer ob 1/2 8. uri v „Ljudskem domu“ v Kranju g. dr. Šarabon s skioptičnim predavanjem. Slike bodo velezanimive.

Ustanovni občni zbor društva obrtnikov v Kranju se je vršil v nedeljo, dne 8. marca t. l. v zadržni pisarni. Predsednik pripravljalnega odbora g. Ivan Potočnik otvoril ob 10 uri občni zbor ter pozdravi v svojem nagovoru navzoče obrtnike. Občnega zbora udeležilo se je od 500 povabljenih obrtnikov do 80. Predsednikom zborovanja bil je izvoljen g. Lovro Rebolj, ki v dolgem govoru razlaga namen društva. Konečno bodri obrtnike, da brez razlike strank pristopijo k temu važnemu obrtnemu društvu. K društvu prijavilo je svoj pristop 51 obrtnikov. Po govoru predsednika preide se k dnevnemu redu. G. Rudolf Jeglič prečita društvena pravila ter razloži nekatere zborovalcem nejasne točke pravil. Isti predlaga tudi, da se volitve izvrše v vzklikom, kateri predlog je bil sprejet. Pri nato sledečih volitvah bil je izvoljen predsednikom društva g. Ivan Potočnik, podpredsednikom pa g. Lovro Rebolj, oba iz Kranja. Odbornikom pa so bili izvoljeni gg. Peter Kobal, Jernej Tomelj, Franc Holzhaacker, Ivan Šuštaršič, Josip Zmet, Jernej Ručigaj, Rudolf Florjančič, in Anton Drukar vsi iz Kranja in gg. Franc Bajželj iz Stražišča in Josip Rajgelj iz Orehka. Namestnikom pa se izvolijo gg. Josip Fuso, Rudolf Jeglič, oba iz Kranja, Anton Markelj iz Tržiča, Valentin Ješe iz Srednjega Bitnja in Janez Pelko z Visokega. Gg. Ivan Anzelc v Kranju in Andrej Ribič pa se izvolijo preglednikom računov. Po izvršenih volitvah zahvali se g. Ivan Potočnik za izvolitev predsednikom ter omenja, da bo storil, kolikor je v njegovi moči, da se bode društvo pod njegovim vodstvom razvilo. Konečno zahvali se še g. Lovro Rebolj za izvolitev podpredsednikom ter omenja, da bo prva naloga odbora, da pripravi do prihodnjega občnega zbora spremembo pravil, v kolikor te ne odgovarjajo društvenim koristim. Nato zaključil predsednik občni zbor s pozivom na zborovalce, da agitirajo, da pristopijo k društvu čim več članov. — V Kranju, dne 13. marca 1914. Predsednik: Ivan Potočnik.

Življenje Jezusa Kristusa v kinematografu „Ideal“ v Ljubljani, ki se je pričelo predvajati v petek 20. t. m., je doseglo najlepši, najpopolnejši uspeh. Slika je jako fino izvedena in krasno barvana in se ne more primerjati nobeni dosedaj kazanih. Nele po zadržaju marveč tudi po umetniški izvedbi je ta film velikega pomena in bode vsakega zanimal. Film, ki se kaže v Ljubljani, je popolnoma nov in nepokvarjen, zato so slike jasne, čiste, brez migljanja in tresenja. Predvajanja so mojstrsko spremljevana po prikladni godbi na harmoniju. Kdor hoče res kaj lepega, naj pohiti te dni v Ljubljano.

Rojstvo, življenje, trpljenje in smrt Jezusa Kristusa se bode predvajalo v soboto 18., nedeljo 19. in ponedeljek 20. aprila t. l. v kinematografu I. Nadišar, hotel „Nova Pošta“ v Kranju. — Ta najnovejši ter najlepši popolnoma barvasti umotvor, katerega je izdelala svetovno znana tvrdka Pathe Freres, se nikakor ne da primerjati z dosedanjimi izdelki te vrste. Dolgost tega filma obsega 2090 m in traja vsaka predstava pol drugo uro. Predstave se bodo vršile pri tem sporedu v soboto od pol 2. ure pop. v nedeljo in ponedeljek pa že od 9. ure dopoldne, vsako poldrugo uro, neprenehoma do 9. ure zvečer. Nihče naj ne zamudi te redke prilike in naj si ogleda ta do sedaj največji in najkrasnejši film te vrste.

V zadnjem trenutku, ko se zaključuje zbiranje naročil na turške srečke k prihodnjemu žrebanju dne 1. aprila t. l., pri katerem bo znašal glavni dobiček 400.000 zlatih frankov, moramo žal sporočiti, da se oddajajo turške srečke le še to pot na mesečne obroke po samo 4 krone 75 vinarjev, kajti od 1. aprila t. l. naprej se bodo mesečni obroki primerno zvišali. Kdor ima torej

V zavodih za pljučna zdravljenja

Med temi v Davosu, Arosi, Meranu, Arku i. t. d.

je **SIROLIN“Roche”**

ko dobro obnese sredstvo v stalni rabi. SIROLIN“Roche” olajša in odstranjuje obolenosti sopl v primeroma kratkem času.

Je jako slasten, sek prouzročuje in učinkuje zelo ugodno na splošni počutek.

Živčni zavoj A. K. 4. — se dobi v vseh lekarnah.

namen, naročiti to izborna srečko pod starimi pogoji glasom današnjega oglasa „Slovenske Straže“, naj to stori takoj in opozori na to tudi svoje prijatelje in znanke.

„Zgodbe sv. pisma“, katere je izdala družba sv. Mohorja, se bodo med ljudmi poizgubile, ako se ne bodo dale vezati. Škoda bi bilo lepe knjige, ki ima trajno vrednost. Neki č. g. župnik je nabral pri Mohorjanih svoje župnije veliko izvodov zgodb in jih je poslal naši knjigovoznici, ki jih je trdno in lepo vezala. Za oba zvezka z zlatimi napisi in rdečo obrezo se računa le deset kron veznine. Knjigovoznica Tiskovnega društva se najtopleje priporoča prečistiti duhovščini in slavnemu občinstvu v lično izvrševanje vseh knjigoveških del.

RAZNOTEROSTI.

Dunaj, 19. marca. Pri volitvah v 3. volilnem razredu so danes krščanski socialci zmagali celo v 16. okraju, kjer so doslej imeli večino socialni demokrati.

Vohuni. V Krakovu je bil obsojen visokozolec Jožef Rowinski, ki je vohunil za Rusijo, na 4 leta ječe.

Žena francoskega finančnega ministra morilka. „List Figaro“ je dožil francoskega finančnega ministra Caillauxa, da je na nepošten način dobival od bank denar zase in za svojo stranko. Ministrova soproga je pa prišla obiskat ravnatelja tega lista in ga je ustrelila z revolverjem, da je kmalu potem umrl. Minister je odstopil in njegovo ženo so zaprli.

Državne francoske ljudske šole so popolnoma brezverske. Katoličani so primorani v te šole pošiljati svoje otroke, drugače morajo plačevati velike globe, ali pa iti v ječo. Zoper to krivico so protestirali francoski škofje in zahtevali, da naj se v deželi svobode pusti katoliškim starišem priložnost, da bodo smeli svoje otroke pošiljati v katoliške šole.

Steckenpferd lilijno-mlečno milo

od Bergmann & Co., Tetschen ob Elbi

je čedalje bolj priljubljeno in razširjeno radi priznane vpliva proti pegam in dokazane nedosegljive vrednosti z ozirom na negovanje kože in telesne lepote. Tisoči priznanih pism. Mnogoštevilna odlikovanja! Pazite pri nakupu izrecno na znamko „Steckenpferd“ in na celi naslov. Cena 80 vin. v lekarnah, drogerijah in parfumerijah itd. Istotako priporočila vredno je tudi Bergmannovo lilijno mazilo „Manera“ za ohranitev lepih in nežnih ženskih rok. Cena 70 v za tubo.

Na tedenski semenj v Kranju dne 16. marca je bilo prignanih:

domače govedi	161	za pitane vole	86 v
bosenske	—	za srednje pitane vole	78—80
hrvaške	—	za nepitane vole	74—76
telet	4	za teleta	98—K
domačih prašičev	31	za pitane prašiče	1—18
hrvaških	—	za prašiče za rejo	0—
domačih koz	—	za bosensko goved	0—
domačih ovac	—	za domače ovce	0—
Za 100 kg:			
pšenice	24—	K detelja	1—60 K
rži	20—	seno	10—
ječmen	19—	pšenična moka	kg 0—40
oves	17—	kaša	0—32
koruza	17—	ječprenj	0—28
ajda	25—	maslo	3—
proso	21—	jajce	0—6
krompir	4—	drva (trda) (kaftra)	20—
fižol (rdeč)	28—	drva (mehka)	10—
koks	30—		

Godovi prih. tedna. Nedelja (22) sv. Benvenut; ponedeljek (23.) sv. Viktorin; torek (24.) sv. Gabriel; sredo (25.) Oznanjenje M. D.; četrtek (26) sv. Emanuel; petek (27.) sv. Rupert; sobota (28) sv. Janez Kapistran.

Izjava.

Preključem očitiranje goljufije, izrečeno proti Antonu Perne, Povlje št. 5 ter obžalujem, da sem ga žalil.

Povlje, dne 17. marca 1914.

Andrej Perčič,
Povlje št. 9.

**V Šenčurju pri Kranju
se dobi v najem
gostilna na „Jami“.**

Natančnejša pojasnila o oddaji daje

Kranjska in posojilnica v Šenčurju.

Mnogo izdatnejša kot ribje olje

je Scottova emulzija iz ribjega olja. Dokaz temu je, da so že v desetletja preizkušeni Scottovi se tavi popolnoma odstranjene vse kvarljivosti ribjega olja, kakor: težka prebava, zopern duh in okus. Scottova emulzija je v resnici tako lahko prebavljiva in tečna da se daje lahko najmanjšemu v zibelki in se izkaže posebno koristno pri dobivanju zobkov. Vživanje Scottove emulzije zagotavlja malemu zemljanu močno okostje in razvito telo, najboljše in najpotrebnejše orožje za nadaljni življenski boj in obstanek.

Zato ne dajajte otrokom ribjega olja, ampak dajte jim kot smetana sladko Scottovo emulzijo iz ribjega olja, katera vpliva poleti in pozimi popolnoma enako na otroka.

PISARNA

**za urejevanje splošnih
gospodarskih zadev**

J. Rozman, Kranj.

I. Denarni promet: Izposlovanje posojil v vseh oblikah. — Prevzem kapitala in njih pupilarnovarno nalaganje. — Ranžiranje insolvent. — Eskont menic. — Nakup in prodaja državnih vrednostnih papirjev. — Izdaja uradnih borznih kurzov.

II. Informacijske zadeve: Izdaja trgovskih in obrtnih informacij ter naslovov dobaviteljev in odjemalcev za vse blagovne stroke.

III. Izterjevanje terjatev: Izterjevanje trgovskih in obrtnih terjatev. — Inkaso menic.

IV. Promet z nepremičninami: Posredovanje pri nakupu, prodaji in zamenjavi nepremičnin, industrijskih, trgovskih in obrtnih podjetij.

V. Tehnično-komerc. zadeve: Nakup in prodaja industrijskih, obrtnih in poljedelskih strojev vseh sistemov. — Oprema celih delavnic. — Instalacije. — Načrti in proračuni.

VI. Strokovni nasveti v vseh navedenih zadevah. Strogo stvarno poslovanje. — Prospekti na razpolago. 129 52—25

**Za pokrivanje kozolcev se do-
bijo že narezane deske
1-10 in 1-20 m dolge. Po naro-
čilu tudi daljše. Dalje se do-
bijo late za kozolce in rimelni
za streho po 3/4 cm, 4/4 cm
in 4/5 cm močne. Na razpolago
vsaka množina.**

Zabret & Komp.,

Britof pri Kranju

Važen oglas „Slovenske Straže“! — Čitajte!

V današnjih težavnih razmerah zamorete obogatiti le s srečko!

Turška srečka

ker ima šest žrebanj vsako leto,
ker znašajo glavni dobitki vsako leto 400.000, 400.000, 400.000, 200.000, 200.000, 200.000 zlatih frankov,
ker vsaka srečka mora zadeti najmanj 400 frankov,
ker je tedaj zanj izdan denar varno naložen kot v hranilnici,
ker igra že dolgo vrsto let in obdrži kupec po izplačilu kupnine trajno igralno pravico brez vsakega nadaljnjega vplačevanja,
ker znaša mesečni obrok samo 4 krone 75 vinarjev, in 336 3—2
ker zadobi kupec že po vplačilu prvega obroka izključno igralno pravico.
1 turška srečka in 1 srbska državna srečka iz 1. 1888 (glavni dobitki 100.000, 75.000 in 20.000 frankov) z 9. žrebanji vsako leto na mesečne obroke po samo 5 K.
1 turška srečka in 1 srečka italijanskega rudečega križa z 10. žrebanji vsako leto na mesečne obroke po samo 6 kron.
Prihodnje žrebanje se vrši dne 1. aprila 1914!

Pojasnila daje in naročila sprejema za „Slovensko Stražo“ g. Valentin Urbančič, Ljubljana 9.
Sprejmejo se marljivi sodelavci pod ugodnimi pogoji.

Prodaja olja šivank in nadomestnih delov i. t. d. Prejemanje popravil.

Samo v prodajalnah z polg slo-
jetim izveškom.

KRANJ, Glavni trg šte. 119

Vinska trgovina

Josip Šušteršič

SENIČICA-MEDVODE

Priporoča slavnemu občinstvu in
preč. duhovščini pristno naravna
izborna namizna in mašna vina.

Z odličnim spoštovanjem

Josip Šušteršič.

Polenovka

suha in namočena (špecialiteta)
dobiva se celi post pri gosp.
J. Kušlanu, trgovcu v Kranju.
Priporoča se, naročila si pu-
stiti pravočasno rezervirati.

Zahvala.

Za vse izraze sočutja, izraže-
nega nam ob smrti našega lju-
bega očeta, gospoda

Josipa Pollak,

kakor tudi za lepe vence in častno
spremistvo k večnemu počitku,
zlasti slavnemu mestnemu žu-
panstvu, slavnemu požarni brambi,
zdravniku vlc. g. dr. Globočniku,
prečistiti duhovščini, posebno
č. g. kaplanu dr. Kotniku, izreka
najtoplejšo zahvalo v imenu cele
rodbine

Ana Pollak.

Kranj, 16. marca 1914.